



**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-707/22-P

Název	Dětský domov DOMINO, Plzeň
Sídlo	Vojanova 22, 318 00 Plzeň
E-mail	dddomino@volny.cz
IČ	49778170
Identifikátor	600028674
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Nad'a Erbová
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místa inspekční činnosti	Vojanova 22, Plzeň Manětínská 37, Plzeň Západní 7, Plzeň Žlutická 2, Plzeň
Termín inspekční činnosti	13. 6. – 15. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb. Zjišťování a hodnocení

naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova vykonávaná podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Príspevková organizace Dětský domov Domino, Plzeň vykonáva činnosť dětského domova (dále „zařízení“, „DD“). Nejvyšší povolený počet lůžek v DD byl stanoven na 56.

K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno celkem 47 dětí, které byly umístěny v šesti rodinných skupinách (dále „RS“) a dvou „třéninkových“ bytech. Osm zletilých nezaopatřených osob vzdělávajících se ve střední a vysoké škole bylo v péči zařízení na základě smlouvy o setrvání v DD do ukončení přípravy na povolání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka při řízení DD uplatňuje demokratické principy a otevřenou komunikaci. Využívá zejména každodenních kontaktů se svou zástupkyní a sociální pracovníci, na něž přenesla část kompetencí v oblasti vedení a kontroly práce pedagogických pracovníků. Uplatňovaný systém řízení je funkční vzhledem k transparentnosti, srozumitelnosti, vymezeným kompetencím a odpovědnostem zaměstnanců. Nedostatek, zjištěný při poslední inspekční činnosti v nezajištění přístupu pedagogů k supervizi vykonávané nezávislým supervizorem neumožňující pedagogickým pracovníkům vnímat a reflektovat jinak vlastní práci nebo vzájemné vztahy, byl odstraněn. Od září 2021 k supervizi vykonávané nezávislým supervizorem mají pedagogové zařízení přístup.

Rozvoj zařízení stanovila ředitelka v koncepčních záměrech, které obsahují realistické cíle v oblasti materiální, personální i vzdělávací. Cílem strategie je připravit děti pro samostatný život, začlenit je do společnosti, vytvořit v zařízení přirozené pozitivní vztahy a kontakt s okolním světem, úzce spolupracovat s rodinou dítěte. Stanovené cíle rozvoje DD ředitelka postupně naplňuje. Pro dosažení své vize provádí konkrétní kroky, které jasně a přesvědčivě vedou k realizaci vytýčených cílů koncepce. Vzdělávání dětí umístěných v DD je uskutečňováno dle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“), který srozumitelně a realisticky nastavuje úroveň jednotlivých kompetencí dětí pro každou věkovou skupinu. Navazující roční plán výchovně vzdělávací činnosti obsahuje široké spektrum činností, metod a forem práce nutných k dosažení cílů v ŠVP. Poskytovaná péče je systematická, nechybí propojenost deklarovaných kompetencí dětí v ŠVP se stanovenými cíli v programech rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“) a aktivitami k jejich dosažení v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti, ve kterých je důsledně uplatňováno věkové hledisko a speciální vzdělávací potřeby dětí. Pamatováno je i na dobu pro soukromé záležitosti dětí (osobní volno, samostatné vycházky, návštěvy mimo i v domově, zájmová činnost apod.).

V dokumentech a postupech DD jsou jasně stanovena pravidla bránící zneužití moci a postavení pracovníků vůči dětem nebo osobám odpovědným za výchovu, jejich dodržování je vedením zařízení pravidelně kontrolováno. Denní režim respektuje obecné psychohygienické i didaktické zásady, je přizpůsoben dnům školního vyučování i dnům volna. Zařízení vytváří podmínky pro soužití sourozenců. Pokud ze závažných důvodů není možné jejich společné umístění v jedné RS, zajišťují zaměstnanci mezi sourozenci pravidelný osobní kontakt.

Oporou pro efektivní řízení jsou jednání pedagogické rady, provozní porady a každodenní kontakt s pedagogickými pracovníky. Vnitřní kontrolní systém postihuje všechny činnosti

DD i sledování podmínek, průběhu a výsledků činnosti. DD má nastavená jasná pravidla k jednotlivým činnostem i k přenosu informací (elektronický systém) která, jsou v souladu s jeho strategií. Systém předávání informací o dětech mezi pedagogickými pracovníky je účinný a jejich výchovné působení jednotné. Informování osob odpovědných za výchovu je prováděno v požadovaném rozsahu např. při jejich návštěvách, na požádání, při řešení okolností prázdninových pobytů.

Pedagogický sbor prochází od poslední inspekční činnosti průběžnou obměnou. Odbornou výchovnou činnost zajišťuje převážně kvalifikovaný tým vychovatelů a asistentů pedagoga. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předpoklady psychické způsobilosti a všichni zaměstnanci předpoklad bezúhonnosti. Podpora profesního rozvoje pedagogů vycházela z plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které bylo v uplynulém období vzhledem k epidemiologické situaci realizováno omezeně, částečně s využitím možnosti online webinářů. Proběhlé akce byly zaměřené především na doplnění potřebné kvalifikace, další vzdělávání v oblasti rozvoje odborných kompetencí týkající se problematiky dětských domovů je realizováno nahodile.

Prostorové a materiální podmínky všech objektů odpovídají požadavkům na provoz, každá rodinná skupina má k dispozici prostornou kuchyň, jídelnu, obývací pokoj, dvou a třílůžkové ložnice dětí, sociální zařízení a pokoj vychovatelů. Ve všech RS mají děti dostatek knih, hraček i potřeb pro vzdělávání a přístup k počítači a audiovizuální technice. Pro aktivní trávení volného času využívají sportovní vybavení (jízdni kola, brusle atd.). Děti v zařízení nemají prostor, kde si mohou uchovávat své uzamčené osobní věci s možností volného přístupu k nim, což bylo konstatováno již při minulé inspekční činnosti v roce 2018.

Stravování dětí probíhá v RS, na skladbě jídelních lístků participují samy děti. V pracovních dnech vychovatelé zajišťují ve spolupráci s dětmi snídaně, svačiny a večeře včetně výběru a nákupu potravin pro jejich přípravu. Ve dnech pracovního volna si děti pod vedením vychovatelů připravují celodenní stravu. Ve dnech školní docházky odebírají obědy v jídelně školy, kterou navštěvují, což přispívá k rozvoji jejich sociálních kompetencí i začlenění se do běžného vrstevnického kolektivu.

Při fyzické prohlídce zařízení nebyla z hlediska bezpečnosti a ochrany jejich zdraví zjištěna žádná zjevná rizika. Nízká míra úrazovosti umístěných dětí je výsledkem vhodně nastavených preventivních mechanismů, jejichž součástí je také seznamování dětí se zásadami bezpečného chování a možnými riziky, se kterými se mohou děti setkat v zařízení, jeho okolí a při činnostech mimo dětský domov.

Celkové ekonomické podmínky subjektu jsou příznivé, prostředky státního rozpočtu a zřizovatele doplňují sponzorské dary a další projekty a granty, které jsou použity ve prospěch dětí a k podpoře výchovně vzdělávacího procesu. Dlouhodobým problémem jsou pohledávky u rodičů za úhradu péče o jejich děti umístěné v zařízení, neboť značná část pohledávek není uhrazena.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekce byla hodnocena výchova a vzdělávání ve všech RS napříč realizovanými činnostmi, které probíhaly dle týdenního programu. Výchovně vzdělávací činnost byla primárně zaměřena na poskytování takové míry samostatnosti RS, aby se její každodenní život co nejvíce přibližoval životu běžné domácnosti. Pedagogičtí pracovníci zařízení vycházeli ze znalostí a zkušeností jednotlivých dětí, respektovali jejich specifické potřeby i problémy a na jejich základě připravovali výchovné a vzdělávací programy, do kterých je zapojovali. Děti byly motivovány a vedeny ke vzdělávání, pravidelné domácí

přípravě na školu, sebeobsluze, úklidu svých ložnic, sportovním a pracovním činnostem. Program byl uspořádán tak, aby odpovídal individuálním potřebám dětí, jejich věku, možnostem a dennímu režimu. Pozitivní, klidná a pohodová atmosféra, respektování individuálního stavu a osobnosti dětí, dodržování pravidel a zohledňování jejich odlišných potřeb a schopností příznivě ovlivňovaly jejich výchovu a vzdělávání. Dostatek času i prostoru měly děti k relaxaci ve formě volných her a k zájmovým činnostem. Vhodně byly vedeny k aktivnímu řešení problémů, k odpovědnosti za výsledek své práce, k dokončení zadaného úkolu, k dodržování pořádku. Zavedené a dětmi dodržované správné pracovní návyky, společně s aktivitami cílenými na kultivaci vztahů mezi nimi, vytvářely vhodný předpoklad pro rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Podporovány byly i další kompetence, zejména komunikativní a k učení.

Vychovatelé při přípravě na vyučování ponechávali dětem dostatek prostoru pro samostatné řešení úloh, u všech aktivit děti povzbuzovali, motivovali a průběžně slovně hodnotili, což jim poskytovalo potřebnou zpětnou vazbu. Při komunikaci s vychovateli děti vyjadřovaly vlastní názor a zároveň respektovaly názor druhých. Vychovatelé rozvíjeli jejich samostatnost a odpovědnost za dosažené výsledky. V rámci pravidelně prováděných činností při stolování a hygieně, zařazených přirozeně do výchovných činností DD, byly děti vedeny a motivovány cílenými pobídkami či motivacemi ke správné životosprávě a ke zdravému životnímu stylu.

RS byly tvořeny dětmi různého věku, což odpovídalo skladbě běžných rodin a vytvářelo přirozené prostředí pro komunikaci, spolupráci a vzájemnou pomoc. Děti se při sledovaných činnostech chovaly spontánně, byly slušné nejen vůči sobě navzájem, ale i ke všem zaměstnancům. Při osobních rozhovorech oslovené děti uváděly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny, jsou v zařízení spokojené, nesetkaly se s žádným ponižováním ani fyzickým trestáním nebo agresí způsobenou jiným dítětem ani zaměstnancem DD. Svůj pobyt zde hodnotily převážně pozitivně. Ke svému hodnocení, popřípadě k jiným záležitostem, které se jich týkají, se mají možnost vyjadřovat. Nejsou omezovány v přijímání návštěv, zařízení jim umožňuje samostatný pohyb formou vycházek. Vychovatelé posuzují možnost samostatných vycházek, jejich četnost a podobu upravuje vnitřní řád DD vzhledem k splnění povinností, věku a schopnostem dítěte. Denně mohou děti chodit do města i blízkého okolí DD, u starších dětí je možné po dohodě s vychovateli umožnit i večerní vycházku. Většina dětí pravidelně odjíždí na dovolenky ke svým rodinám.

Vychovatelé vedou děti k hospodaření s penězi, možnost s nimi nakládat mají děti vesměs dle vlastního uvážení, čímž poznávají jejich hodnotu.

Výchovu dětí vhodně doplňují např. jednodenní výlety a prázdninové pobyty, kulturní a sportovní akce, besedy a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských kompetencí. Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňuje také podpora aktivního zapojení do zájmových kroužků, při kterých mají možnost ukázat své dovednosti, schopnosti a nadání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zařízení se cíleně zabývá výsledky výchovy a vzdělávání, podporuje rozvoj osobnosti dětí. Systém hodnocení je primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti včetně důrazu na znalost jeho stavu a osobnosti. Pedagogičtí pracovníci denně monitorují vztahy mezi dětmi v RS a sledují vlivy, které na ně působí. Uplatňují u nich především slovní průběžné hodnocení. Pozitivně je hodnocen zejména důraz na samostatnost dětí, vzájemnou pomoc a prohlubování sourozeneckých vztahů nebo vedení mladších dětí staršími. Celkově

hodnotí pedagogičtí pracovníci chování a jednání většiny dětí jako běžné, přiměřené věku, okolnostem a charakteru života v zařízení. Aktuální běžné problémy soužití řeší děti v RS s vychovateli neprodleně, obvykle bez písemných záznamů.

Osobní dokumentace dětí obsahuje průkazné záznamy o systematickém sledování rozvoje dětí. PROD, které zpracovávají kmenoví vychovatelé v předepsaných půlročních intervalech, obsahují hodnocení emočního vývoje dětí, jejich vlastností i hodnocení sociálních vazeb a vycházejí z diagnostické zprávy etopeda. Z pozorování chování a jednání dětí je zřejmé, že se cíle většinou daří plnit. Při stanovování dalších výchovně vzdělávacích a rozvojových cílů uplatňují vychovatelé poznatky z pozorování dětí při organizovaných činnostech a spontánních projevech, přihlížejí k jejich možnostem a potřebám (speciální vzdělávací potřeby, příprava na odchod do biologické rodiny, posilování samostatnosti při ukončování pobytu v DD, změny při vzdělávání). Po vyhodnocování na pravidelných poradách, po kterých následuje společné sezení i s dětmi, jsou PROD v konkrétních oblastech doplňovány o další rozvojové cíle ve spolupráci s dětmi a často i s dalšími odborníky. Děti jsou vedeny k sebereflexi, která je předpokladem pro motivaci při změně chování.

Připomínky nebo náměty mohou děti předkládat prostřednictvím vychovatelů, schránky důvěry nebo spolusprávy. Názorům dětí je věnována patřičná pozornost.

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při každodenní přípravě na vyučování. Vychovatelé se pravidelně informují ve školách o prospěchu a chování dětí, dochází na třídní schůzky, náznaky školní neúspěšnosti jsou operativně řešeny. Dětem s určitými výukovými problémy je věnována ze strany vychovatelů zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, a to zejména individuální prací, důslednější kontrolou jejich přípravy, přezkušováním nebo doučováním. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou osoby odpovědné za výchovu dětí seznamovány zejména prostřednictvím telefonických nebo osobních kontaktů.

V prevenci rizikového chování je využívána řada činností a další aktivity. Preventivní program uvádí konkrétní způsoby řešení problematického nebo patologického chování dětí. V rámci prevence je kladen důraz na smysluplné využívání volného času dětí, osvojení sociálního chování, podporu zdravého životního stylu, zvýšení odolnosti dětí vůči rizikovému chování a sociálně patologickým jevům. K analýze a k přijetí vhodných opatření ke zjištěnému rizikovému chování využívá ředitelka také externí odborné pracovníky. Rozvoji osobnosti dětí přispívají volnočasové aktivity organizované DD, např. sportovní a kulturní. Děti navštěvují zájmové aktivity pořádané jinými subjekty, což minimalizuje jejich segregaci od okolního světa a umožňuje navazování vztahů s vrstevníky. Dopad realizovaných preventivních aktivit je průběžně sledován a vyhodnocován. Počet úteků ze zařízení je minimální. DD využívá možnosti udělení pozitivních i negativních opatření ve výchově, výrazně převažují pozitivní.

Částku kapesného, osobního daru k významným událostem a věcnou pomoc nebo peněžitý příspěvek při odchodu ze zařízení pro jednotlivé skupiny dětí, včetně kritérií, stanovuje vnitřní řád.

Návštěvy osob zodpovědných za výchovu i osob blízkých jsou možné kterýkoli den po dohodě se sociální pracovníci. Návštěvy probíhají v prostorách zařízení, nebo i mimo DD. Děti nejsou omezovány v přijímání a odesílání korespondence, služebním telefonem mohou volat zákonným zástupcům i osobám blízkým.

Vzdělávání dětí připravujících se na budoucí povolání a zletilých nezaopatřených osob se uskutečňuje s důrazem na jeho úspěšné dokončení. Zletilí jsou systematicky vedeni k péči

o domácnost a zajištění jejího chodu. Posilování jejich zodpovědnosti a samostatnosti i kompetencí pro začlenění do běžného života po ukončení péče je v zařízení účelně realizováno.

Na odchod ze zařízení jsou děti postupně připravovány aktivní účastí na programech zaměřených na budoucí samostatný život, které jsou organizovány především neziskovými organizacemi. Zařízení disponuje „tréninkovými“ byty pro umístění zletilých nezaopatřených osob, které jsou účelně využívány, dětem před odchodem z DD poskytuje poradenskou, materiální i finanční pomoc, pomáhá při zabezpečení jejich zaměstnání a ubytování. Zařízení sleduje po ukončení pobytu dětí v DD jejich začlenění do společnosti, převážně v prvních letech jejich samostatného života se daří udržovat kontakty.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Průběžné zlepšování materiálních podmínek. Obnova interiérů jednotlivých rodinných skupin, zakoupení nových elektrospotřebičů do kuchyní.
- Zajištění přístupu pedagogických pracovníků k supervizi vykonávané externím, nezávislým a kvalifikovaným supervizorem.
- Děti v zařízení nemají prostor, kde si mohou uchovávat své osobní věci uzamčené s možností volného přístupu k nim, což bylo konstatováno již při minulé inspekční činnosti v roce 2018.

Silné stránky

- Aktivní získávání dalších finančních prostředků a věcných darů, které jsou efektivně využívány k optimalizaci materiálního a prostorového vybavení a výchovně vzdělávacích programů pro děti.
- Kvalitní příprava na odchod ze zařízení, včetně možnosti tréninkového bydlení mimo zařízení, rozvíjí sociální kompetence dětí a jejich finanční gramotnost.
- Efektivní práce s dětmi v oblasti resocializace se pozitivně projevuje v nízkém počtu úteků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Pedagogičtí pracovníci dlouhodobě nerozvíjejí své odborné kompetence prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti speciální pedagogiky, etopedie nebo prevence rizikového chování.
- Děti v zařízení nemají prostor, kde si mohou uchovávat své osobní věci uzamčené s možností volného přístupu k nim.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zajistit všem dětem v rámci jejich rodinné skupiny možnost uchovávat si své osobní věci uzamčené, s možností volného přístupu.
- Podpořit rozvoj odborných kompetencí v oblasti výchovy a vzdělávání v dětských domovech zajištěním dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti speciální pedagogiky, etopedie nebo prevence rizikového chování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Dětský domov DOMINO Plzeň, Vojanova 22 vydaná Plzeňským krajem účinná od 1. června 2001 č. j.: 220, včetně 15 dodatků
2. Jmenování ředitelky dětského domova č. j. ŠMSpers./3/13 dne 27. 5. 2013, včetně dodatku ke jmenování č. j. ŠMSpers./61/15 ze dne 18. 5. 2015 (změna jmenování na dobu neurčitou)
3. Vnitřní řád Dětského domova DOMINO Plzeň, Vojanova 22 s účinností od 1. 9. 2021
4. Školní vzdělávací program Dětského domova DOMINO Plzeň, Vojanova 22 s účinností od 2. 9. 2019
5. Koncepce výchovně vzdělávacího procesu, Organizace školního roku 2021/2022 v Dětském domově DOMINO, Plzeň (roční plán výchovně vzdělávací činnosti)
6. Zpráva o činnosti organizace za rok 2020 – bez datace
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, včetně Dodatku k plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní rok 2020/2021 dne 31. 8. 2021
8. Výroční zpráva za školní rok 2020/2021
9. Kniha úředních návštěv, knihy ostatních návštěv (na skupinách)
10. Koncepce výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 2021/2022 každé výchovné skupiny
11. Jednací protokol Dětského domova Domino, Plzeň ze dne 1. 2. 2021
12. Osobní dokumentace dětí umístěných ve školském zařízení v době kontroly, včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově a žádostí zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
13. Minimální preventivní program na školní rok 2021/2022
14. Záznamy z jednání pedagogické rady
15. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti
16. Knihy denní evidence zařízení
17. Dokumentace k BOZ
18. Účetní podklady za rok 2021
19. Podklady ke kvalifikaci pedagogů

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Drahuše Šefčíková, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Drahuše Šefčíková v. r.

Mgr. Jitka Křížková, MBA, školní
inspektorka

Mgr. Jitka Křížková v. r.

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní
pracovnice

Mgr. Petra Holopírková v. r.

V Plzni 9. 7. 2022

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Nad'a Erbová,
ředitelka školského zařízení

Mgr. Nad'a Erbová v. r.

V Plzni 15. 7. 2022